

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยการพัฒนาและยกระดับร้านอาหารตามทรศนะของผู้บริโภคในเกาะรัตนโกสินทร์ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังนี้

ประชากร

ประชากร ของการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้บริโภคอาหารกับร้านอาหารในเกาะรัตนโกสินทร์กรุงเทพมหานคร เป็น เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ทั้งหมด 12 แขวง จำนวน 58,771 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เป็นผู้บริโภคอาหารกับร้านอาหารในบริเวณเกาะรัตนโกสินทร์กรุงเทพมหานคร จำนวน 397 ตัวอย่าง โดยการสุ่มตามพื้นที่ จากการคำนวณขนาดตัวอย่างด้วยวิธีของยามาเน (Taro Yamane) สมมติค่าสัดส่วน 0.5 ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ การเลือกสุ่มตัวอย่าง แบบไม่เป็นไปตามโอกาสทางสถิติ (Non - probability Random Sampling) ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างตามแต่บังเอิญ (Accidental Sampling) เป็นการเลือกตัวอย่างแบบหยิบฉวยที่อยู่ใกล้ตัวของผู้วิจัยโดยเลือกไปเรื่อยๆ เพื่อให้ได้จำนวนตามต้องการโดยไม่มีหลักเกณฑ์ กลุ่ม

ตัวอย่างจะเป็นใครก็ได้ที่สามารถให้ข้อมูลได้ (ศิริชัย กาญจนวาสี และคณะ, 2535)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. คณะผู้วิจัยประชุมกำหนดเขตพื้นที่การเก็บข้อมูลตามพื้นที่เกาะรัตนโกสินทร์ เขตพระนคร จำนวน 12 แขวงที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว
2. กำหนดจำนวนนักศึกษาหลักสูตร เทคโนโลยีอาหาร จำนวน 20 คน เพื่อลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 397 ชุด
3. คณะผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับมาจำนวน 397 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

เครื่องมือในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีการดำเนินการตามขั้นตอนลำดับดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและยกระดับร้านอาหาร เช่น แนวคิดจากนโยบายรัฐบาล นโยบายปรัณรงค์การสร้างสุขภาพ นโยบายความปลอดภัยด้านอาหาร นโยบายการควบคุมสถานที่จำหน่ายอาหาร นโยบายอาหารสะอาด รสชาติอร่อย (Clean Food Good Taste) การ

รับรองมาตรฐานของกระทรวงอุตสาหกรรม (มอก.) ข้อกำหนดด้านสุขาภิบาลอาหารสำหรับโรงอาหาร ภาชนะอุปกรณ์ ผู้ปรุง ผู้เสิร์ฟอาหาร ร้านอาหารมาตรฐานพื้นที่เกาะรัตนโกสินทร์ แนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริโภค พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค การพัฒนา การยกระดับและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

2. ศึกษาวิธีการ ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม แล้วสังเคราะห์ข้อมูลให้สอดคล้องกับกรอบของหัวข้อเรื่องการวิจัย

3. สร้างแบบสอบถามที่มีข้อความให้ครอบคลุม เนื้อหาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องที่ใช้ในการวิจัย สามารถตอบคำถามวิจัยได้

4. นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอที่ปรึกษางานวิจัย เพื่อตรวจสอบหาความสมบูรณ์และความถูกต้องให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการศึกษา

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านความเห็นชอบจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบพิจารณาความเที่ยงตรง เชิงเนื้อหา (content validity) แล้วนำเสนอที่ปรึกษาตรวจสอบให้ความเห็นชอบ

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านความเห็นชอบจากที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (tryout) กับผู้บริโภคร้านอาหารในเกาะรัตนโกสินทร์ กรุงเทพมหานคร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

7. หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.902

8. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ แบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม ทรรศนะของผู้บริโภคที่มีต่อร้านอาหารในเกาะรัตนโกสินทร์ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านบริเวณที่เตรียมวัตถุดิบและการประกอบอาหาร ด้านสุขอนามัยของผู้สัมผัสอาหาร ด้านความเพียงพอ ด้านอาหารและเครื่องดื่ม ด้านการบริการและด้านการเสิร์ฟอาหาร เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามที่ได้มา คัดแยกความสมบูรณ์ แล้วได้แบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ 100 แล้วนำไปวิเคราะห์ โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

1. การวิจัยครั้งนี้มี เกณฑ์ที่ใช้กับมาตราส่วนประมาณค่า มีดังนี้

คะแนน	ระดับทรรศนะ
5	มากที่สุด
4	มาก
3	ปานกลาง
2	น้อย
1	น้อยที่สุด

2. การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยใช้เกณฑ์ช่วงชั้น (Class interval) ห้าระดับเท่าๆ กัน ดังนี้

ผู้บริโภคน	ค่าเฉลี่ย	ระดับทรงรศนะของ
	4.21 - 5.00	มากที่สุด
	3.41 - 4.20	มาก
	2.61 - 3.40	ปานกลาง
	1.81 - 2.60	น้อย
	1.00 - 1.80	น้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในงานวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVAs) จำแนกตามสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม และวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธีของ เชฟเฟ (Scheffe's)